

{ Machovec, Milan / Machovec a křesťanství }

Machovec se vyrovnává s fenoménem „křesťanství“, ale nečiní tak dost filosoficky (a teď nechme stranou otázku, nakolik se vůbec filosofie může s takovým fenoménem vyrovnat; na jedné straně tu je otázka, zda se filosofie může vyrovnat s jakýmkoliv jiným fenoménem „dostatečně“, a na druhé zase otázka, proč by se filosofie neměla s fenoménem křesťanství vyrovnat alespoň natolik, jak to může a umí v případě jiných fenoménů). Zdá se nám však, že se vůbec nevyrovnává s fenoménem „Ježíš“, alespoň nikoliv právě jako filosof. Že o Ježíšovi, jaký skutečně byl, toho např. historik nemůže dost vědět, to by nemělo být na závadu, protože např. o presokraticích nebo dokonce o Sókratovi toho neví víc a je stejně jako filosof odkázán na svědectví jiných filosofů i nefilosofů. Jestliže je legitimním filosofickým úkolem stále znovu se pokoušet o jakousi „rekonstrukci“ postavy Sókratovy a jeho díla a působení, pak by nemělo být na překážku pokusit se o filosofickou „rekonstrukci“ postavy, „učení“ a působení Ježíše z Nazaréta (event. Ježíše Nazarejce). Aby to však bylo možné, je metodicky naprosto nezbytné oddělit od sebe vlastní filosofické pochopení a „uchopení“ fenoménu „Ježíš“ a pochopení jiných lidí, ať už v tomto případě církevních učitelů, anebo jiných myslitelů, křesťanských či mimokřesťanských. Že se obojí ve skutečných dějinách k nerozpoznání prolíná, není pro filosofa ani omluvou, ani přípustnou výmluvou. Jediným problémem je dosavadní tradice evropského myšlení, založená na řeckém typu pojmovosti, která dost dobře nedovede zpřítomnit ve svém vylíčení živého člověka, ale objektivuje jej v jakési fixované schéma. To však nelze překonat smazáním hranice mezi „historickým“ Ježíšem a „kérygmatickým“ Kristem.

(Praha, 910621-3.)